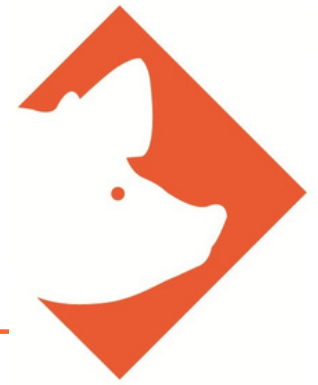

NIEUWSBRIEF

De Varkenspraktijk

KENNIS

Wist u dat?

Varkens zijn op veel verschillende vlakken nuttig voor mensen. Uiteraard voorzien ze ons van hoogwaardige en essentiële voedingsstoffen. Maar mensen en varkens lijken ook nog eens heel veel op elkaar. Ten op zichte van andere diersoorten hebben we opvallend veel gelijkenissen. Hier heeft de humane gezondheidszorg enorm veel baat bij.

Om wat voorbeelden te noemen:

- Hartkleppen van varkens worden al tientallen jaren gebruikt om mensenlevens te redden.
- Voordat insuline, wat diabetespatiënten gebruiken, synthetisch gemaakt werd, werd dit gehaald uit de alvleesklier van o.a. varkens.
- De stofwisseling van een varken lijkt erg op die van mensen en we hebben een vergelijkbare omvang. Daardoor kunnen ze model staan bij onderzoek naar obesitas. Een groot voordeel van onderzoek bij varkens ten opzichte van mensen, is dat we varkens gerichter kunnen voeden, wat bij mensen lastiger is.

Om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen, is het van belang met regelmaat bewust kennis te delen en op te doen. Het doen van onderzoek geeft dat we kennis en inzicht kunnen vergaren, maar ook bijeenkomsten van studieclubs bieden deze kans. Voor dierenartsen wordt eens per jaar een groot congres georganiseerd, waarin de meest recent verworven kennis aan bod komt.

- IPVS & ESPHM
- Euthanasie
Bedwelmen en doden
- Test je kennis!
- Studieclub Biologische varkenshouders
- Collega John Vonk in het nieuws: Iedere pandemie begint met één zieke
- Even voorstellen: Lisette Wouters

IPVS & ESPHM

Marly van Heesbeen

Varkensarts De Varkenspraktijk, locatie Someren

Afgelopen juni is een aantal van onze dierenartsen naar Leipzig geweest voor een groot congres over de varkensgezondheid. Dit jaar werden het internationale (IPVS) en Europese (ESPHM) congres gecombineerd. Er kwamen dus dierenartsen van over de hele wereld bijeen om de laatste kennis met elkaar uit te wisselen.

Tijdens dit congres kwamen meerdere onderwerpen aan bod. Natuurlijk werden de meest recente onderzoeken met betrekking tot dierziektes gepresenteerd. De kennis van de moderne varkensdierenarts is breder dan alleen ziektes. Daarom werd er ook aandacht besteed aan reproductie, voeding, welzijn, duurzaamheid en volksgezondheid. Het is lastig om al deze zaken te bespreken in de nieuwsbrief, maar ik zal een aantal interessante dingen uitlichten.

Een van de onderwerpen die ik aan wil halen is de nationale PRRS aanpak in Denemarken. De Deense varkenshouderij heeft als doel om geheel PRRS vrij te worden. Men had in mei 2023 van 85% van de bedrijven de status inzichtelijk. Dit was het eerste onderdeel van het programma.

Deze data is zinvol bij de verdere aanpak, want hierdoor zijn de gebieden met veel seropositive bedrijven (antilichamen aanwezig tegen PRRS) snel te identificeren. Op basis hiervan zijn er lokale coördinatoren aangewezen voor een regionale PRRS aanpak.

Een van de gepresenteerde onderzoeken had ook gebruik gemaakt van deze data. Er werd gekeken of bedrijven die dicht bij een doorgaande weg liggen een verhoogd risico hebben om PRRS positief te zijn. Er is naar verschillende afstanden gekeken, maar men kon hier geen relatie aantonen.

Op het gebied van voeding werd er een interessante lezing gegeven door Chantal Farmer. Zij doet veel onderzoek naar zeugen in lactatie en meerdere van haar onderzoeken werden tijdens de lezing aangehaald.

Een van haar laatste onderzoeken ging over de extra toevoeging van SID lysine bij gelten einde dracht en het effect op de uierontwikkeling. Gelten werden tussen dag 90 en 110 40% boven behoefte gevoerd en dit resulteerde in 44% meer massa van de melk producerende cellen van het uier. In dit onderzoek werden geen metingen gedaan van de daadwerkelijke melkgift. Deze is echter ook heel moeilijk te meten.

Op het congres werd ook aandacht besteed aan diervelzijn. Het werd me duidelijk dat men ook in landen als Brazilië bezig is met het verbeteren van het welzijn.

Zo was er een presentatie van een dierenarts die op een aantal bedrijven komt waar dieren gehouden worden met lange staarten. Dit ging om twee gesloten bedrijven met circa 1000 zeugen. Zij gaf aan dat dit mogelijk is, maar dat er veel extra arbeid ingezet moest worden. Eigenlijk werden dezelfde basisvoorwaarden genoemd als bij ons in Nederland bekend zijn. Het belang van tijdige isolatie van bijters en gebeten varkens werd nog eens benadrukt.

Ook binnen De Varkenspraktijk zijn wij zo nu en dan betrokken bij praktijkonderzoek. Een mooi voorbeeld hiervan is een onderzoek van collega's Elisa en Miranda in samenwerking met GD Deventer. Dit onderzoek is ook gepresenteerd in Leipzig. .

Euthanasie

In de vorige nieuwsbrieven hebben we besproken wie een varken mag euthanaseren en wanneer dit geïndiceerd is. Vervolgens volgt de vraag op welke manier een varken gedood mag en kan worden. In de regelgeving wordt onderscheid gemaakt tussen het bedwelmen en doden van dieren. In de bedwelming-fase verliest een varken het bewustzijn. Dit om pijn, spanning of lijden tijdens het doden te voorkomen.

Voor het bedwelmen van varkens zijn verschillende methoden toegestaan zoals elektrische of mechanische bedwelming. Veel bedwelmingmethoden zullen niet meteen resulteren in de dood en worden daarom nog opgevolgd door een dodingsprocedure zoals het verbloeden of pithing. In de volgende artikelen binnen deze reeks zullen we verder in gaan op de verschillende manieren van bedwelmen en doden.

Test je kennis!

In de praktijk komen we met regelmaat interessante beelden tegen. Weet u waar we bij de bovenstaande foto mee te maken hebben?

- A. Tumoren
- B. Ontstekingen
- C. Allergische reactie

Klik [hier](#) voor het juiste antwoord!

Studieclub Biologische varkenshouders

Varkensbedrijven bestaan er natuurlijk in allerlei vormen en maten en iedere varkenshouder houdt er zijn eigen werkwijze op na. Soms is het goed zijn om eens een letterlijk of figuurlijk kijkje te nemen op een ander bedrijf en [van elkaars werkwijzen en ervaringen te leren](#).

Vanuit de praktijk merkten we dat er vraag was naar meer verbinding tussen biologische varkensbedrijven. Als Varkenspraktijk wilden we hier graag een steentje aan bijdragen door een aantal [studieclubavonden](#) te faciliteren voor biologische varkenshouders. Tijdens de bijeenkomsten staat het overdragen van kennis en het delen van ervaringen binnen de biologische varkenshouderij centraal.

December 2023 vond de eerste bijeenkomst plaats op de praktijk in Oisterwijk. Hierbij waren 11 varkenshouders en varkenshoudsters van 7 verschillende biologische bedrijven aanwezig, die tijdens de eerste bijeenkomst met ons en elkaar in gesprek gingen. Er werd onder andere vastgesteld hoe we de studieclub zouden gaan vormgeven en welke onderwerpen zeker aan bod moesten komen. Tijdens de tweede bijeenkomst zijn we ingegaan op verschillende [vaccinatieschema's](#) die toegepast worden op de bedrijven.

De ontvangen reacties zijn tot nu toe enthousiast en de volgende bijeenkomst staat al op de planning!

Collega John Vonk in het nieuws:

Iedere pandemie begint met één zieke

Nieuwe oogst - 27 juni 2024

Waarom ligt er zoveel nadruk op varkensgriep? Het is een zoönose, maar jaarlijks krijgen niet veel mensen griep van een varken. De zorg zit in het feit dat het virus snel kan veranderen en een pandemisch karakter kan krijgen.

Dierenarts John Vonk van De Varkenspraktijk twijfelde of hij mee zou werken aan een onderzoek van een brede groep bedrijven naar zoönosegeletterdheid. In het onderzoek ligt het accent op varkensgriep en Vonk merkt in zijn dagelijkse werk dat varkenshouders dat ervaren als een bedreiging. Ze zijn bang dat ze de zwartepiet krijgen toegespeeld, als het gaat om de kans op een nieuwe pandemie.

Door corona en vogelgriep zit de angst voor een nieuwe pandemie diep in de samenleving. Naar alles wat daarbij een rol kan spelen, wordt met argusogen gekeken.

Zoönosegeletterdheid gaat over de vraag of varkenshouders op de hoogte zijn van voor hun sector relevante risico's van zoönosen en of ze weten hoe die zijn te voorkomen. 'Dat bewustzijn is er zeker', benadrukt Vonk. Varkenshouders zijn bijna dagelijks bezig met de gezondheid van hun varkens; met vaccinaties en de uitslagen die daarbij horen. Ze weten van het bestaan van zoönosen en de risico's die daarbij horen en handelen daar ook naar. 'Niemand heeft belang bij mensen die ziek worden.

Maar de wereld verandert en daar moet je aandacht aan besteden', zegt de dierenarts. Ter illustratie noemt hij vogelgriep. Het aantal vogels dat besmet raakt met vogelgriep, groeit enorm. Dat vergroot de kans dat ook andere diersoorten besmet raken. Bij melkvee gebeurde dat. Bij varkens zijn nog geen besmettingen vastgesteld.

Zoönose is een veelomvattend begrip. Bij een zoönose gaat het om een infectieziekte die van dier op mens of omgekeerd kan overgaan. Varkensgriep is daarvan een voorbeeld.

Verder lezen? Klik [hier](#) of kijk op www.nieuweoogst.nl.

Even voorstellen

Mijn naam is *Lisette Wouters*. Sinds 1 juni 2003 ben ik werkzaam als assistente landbouwhuisdieren. Ik ben woonachtig in Baarle-Nassau en werk bij De Varkenspraktijk locatie Chaam (tevens Dierenkliniek 't Leijdal). Mijn man en ik hebben in het verleden een opfok- en vleesvarkensbedrijf gehad. Van daaruit is de passie voor landbouwhuisdieren ontstaan.

Via onze dierenarts in die tijd ben ik bij 't Leijdal beland. Ik ga nog steeds elke dag met plezier naar mijn werk, omdat het (telefonisch) contact met veehouders nooit verveelt. Elke dag is anders en dat houdt het uitdagend.